

๒๑/๓/๖๓

บทกลอนกล่อมเด็ก

ฉบับลอบ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทย ถนนรองเมือง

เมื่อปีวอก พ. ศ. ๒๔๖๓

บทกลอนกล่อมเด็ก

ฉบับสอบ

พิมพ์ที่โรงพิมพ์ไทย ถนนรองเมือง

เมื่อปีออก พ. ศ. ๒๔๖๓

คำนำ

ข้าพเจ้าเคยได้รับคำถามบ่อย ๆ ว่าเมื่อไรจะรวบรวมบทกถอนกต้อมเด็กไทยพิมพ์เป็นหนังสือเหมือนเช่นเขามักทำในประเทศอื่น เพราะประเพณีกต้อมเด็กเป็นของมีทุกชาติทุกภาษา จึงมักมีบทกถอนกต้อมสำหรับเด็กด้วยกันทั้งนั้น ควรจะรวบรวมของไทยเราพิมพ์ขึ้นบ้าง ข้าพเจ้าเห็นชอบด้วย ได้ตั้งใจว่าจะต้องให้รวบรวมแต่ยังคงคิดชุระอนกรรมา ครนเมื่อเร็ว ๆ นี้พบหนังสือเรื่องเยาวพจน์ของนายโมราทหารมหาดเล็กมีอยู่ในหอพระสมุด ฯ จึงนึกได้ว่านายโมราเขาได้เคยรวบรวมบทกถอนกต้อมเด็ก แต่งเป็นเรื่องเยาวพจน์ แต่เมื่อข้าพเจ้ายังรับราชการอยู่ด้วยกันกับเขาในกรมทหารมหาดเล็กเมื่อปีฉก พ. ศ. ๒๔๒๗ แต่เพราะช้านานมากกว่า ๓๐ ปีแล้ว จึงได้ลืมเสีย.

ในเรื่องเยาวพจน์นายโมราเขาบทกถอนกต้อมเด็กตั้งเป็นกระทู้แต่งโคลงฉันท์แบบทศครุฑเป็นเรื่อง (ข้าพเจ้าหวังใจว่าคงจะมีโอกาสพิมพ์หนังสือเยาวพจน์ให้ท่านทั้งหลายได้อ่านด้านวนนายโมราสักครั้ง ๑) แต่เรื่องเยาวพจน์ไม่ตรงกับความต้องการที่กล่าวข้างต้น คือต้องการเฉพาะแต่บทกถอนกต้อมเด็กเท่านั้น บทกถอนกต้อมเด็กที่นายโมรารวบรวมไว้ก็ยังมีน้อย เพราะเขาต้องการเพียงจะเข้าเป็นกระทู้ความ ถึงกระนั้นพอเป็นประโยชน์ที่จะเอามาตั้งต้นรวบรวมต่อไปได้ ข้าพเจ้าจึงวานหัตถวงธรรมาภิมนตรี (ถึก จิตรกถึก) ให้เป็นผู้รวบรวมใหม่ หัตถวงธรรมาภิมนตรีได้คัดบทกถอนกต้อมเด็กจากหนังสือเยาวพจน์ของนายโมรา แลอุดำหะเทียวตีพิมพ์หาแต่ที่อื่น ๆ มาเพิ่มเติมได้จำนวนกต้อมเด็กเบ็จเด็จรวม ๑๖๘ บท เรียบเรียงจัดเป็น

๓ หมวด คือพวกคำเห้เด็กให้นอนหมวด ๓ พวกคำปดอบเด็กให้
ชอบหมวด ๓ พวกคำเด็กร้องเตนหมวด ๓.

บทกตอหนักด้อมเด็กที่หตวงธรรมาภิมนตรีรวบรวมไคชนน เปนแต่
กตอหนักด้อมเด็กในมณฑลกรุงเทพ ฯ ตามหัวเมืองเห้เื่อไคในมณฑล
อื่น ๆ คงจะยังมีบทกตอหนักด้อมเด็กเปนอย่างอื่นนอกออกไปจากนอิก
มาก จะตอ้งสืบหามารรวบรวมค่อไปให้บริบูรณ์ ข้าพเจาจึงได้บอก
บุญแก่นายแหเจ้าของโรงพิมพ์ไทย ขอให้ช่วยพิมพ์บทกตอหนักด้อม
เด็กที่หตวงธรรมาภิมนตรีได้รวบรวมไว้ให้เปนฉบับสำหรับดอบตักครั้ง
คิดจะแจกจ่ายไปตามหัวเมืองต่างมณฑล ขอความอนุเคราะห์ของผูที่
จะมีศรัทธา ให้ช่วยสืบหาบทกตอหนักด้อมเด็กในทนน ๆ จดตังมา จะ
ได้รวบรวมพิมพ์ให้พร้อมกันใภายในหน้า นายแหรับพิมพ์ช่วย ๕๐๐ ฉบับ
ตามประสงค์ ข้าพเจารูตักขอบใจเปนนันมาก.

การพิมพ์ครงนเล่มออกอย่างเปนร่างสำหรับตรวจดอบแก้ไข จึงให้
เรียกว่า "บทกตอหนักด้อมเด็ก ฉบับดอบ" มีให้ขอพองกับฉบับที่จะ
พิมพ์เมื่อรวบรวมได้พร้อมเต้ร็จใภายในหน้าค่อไป แม้ท่านผู้ใดได้ไป
อ่านเห้นว่ายังมีผิดอยู่แห่งใดก็ดี ถายังขาดอยู่อย่างไรก็ดี ถ้ามึ้แกใจ
ช่วยบอกมาให้ทราบณะหอพระตมุค ฯ ได้ จะขอบคุณเปนนันมาก.

ตั้งรับทบทวนพิมพ์ สภานายก

หอพระตมุควชิรญาณ

วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ. ศ. ๒๔๖๓

สารบัญ

หมวดที่ ๑ บทเห่เด็ก

๑	เจ้าเหนือตะมุน ^๑	หน้า ๑
๒	เจ้าเหนือหม ^๑	" ๑
๓	เจ้าเหนือตะเอียด ^{๑ ๒}	" ๑
๔	เจ้าเหนือเย็น ^{๑ ๒ ๓}	" ๒
๕	พดกกระตาด	" ๒
๖	พดกกระตีด	" ๒
๗	โยิงเป่ง	" ๒
๘	นกกกระจิบ	" ๓
๙	นกกกระจาบ	" ๓
๑๐	นกลัดขมภู ^๑	" ๓
๑๑	นกเขาขัน	" ๓
๑๒	แมวหง่าว	" ๓
๑๓	นกเขาขัน	" ๔
๑๔	นกเขาเถื่อน ^๑	" ๔
๑๕	นกเขียง ^๑	" ๔
๑๖	นกกคดงโครง ^๑	" ๔
๑๗	นกขมพ ^๑	" ๕
๑๘	นกกกระทุง ^๑	" ๕

๓๙	แมงเหมี่ยว	หน้า	๕
๔๐	ศุกแก	"	๕
๔๑	ตุ๊กต้าวชาวไต	"	๖
๔๒	ขนมแฉ่งม้า	"	๖
๔๓	ทรามต์วาคี	"	๖
๔๔	โมเย	"	๖
๔๕	โนเน	"	๗
๔๖	ครีตคิดค้อย	"	๗
๔๗	ตีตด	"	๗
๔๘	เรือเด่น	"	๗
๔๙	ขุนทะเลตะตอก	"	๘
๕๐	ตุ๊กต้าวชาวทะเล	"	๘
๕๑	นกกระทง	"	๙
๕๒	กาเหว่า	"	๙
๕๓	นาฬิกาคนตลก	"	๑๐
๕๔	วัดโบสถ์	"	๑๐
๕๕	วัดสิงห์	"	๑๑
๕๖	วัดสิงห์	"	๑๑
๕๗	วัดโตนด	"	๑๑
๕๘	ตุ๊กต้าวชาวแพ	"	๑๑

๓๙	เดือนหงาย	หน้า	๓๒
๔๐	จะไปคตองข้าง	"	๓๒
๔๑	จะไปท่าพดับ	"	๓๓
๔๒	ลูกดาวขาวเหนือ	"	๓๓
๔๓	เดือนหงาย	"	๓๓
๔๔	จะไปท่าม่วง	"	๓๔

หมวดที่ ๒ บทปลอบเด็ก

๑	จิงโจ้	หน้า	๓๕
๒	เท่งเต่ง	"	๓๕
๓	เท่งเต่ง	"	๓๕
๔	โพนเพน	"	๓๕
๕	โพนเพน	"	๓๖
๖	โงกเงก	"	๓๖
๗	เตื่อซำมฟาก	"	๓๖
๘	จกรจ	"	๓๗
๙	คังไซ	"	๓๗
๑๐	ไก่อ่เขน	"	๓๗
๑๑	แม่โครมา	"	๓๗
๑๒	คบบมือ	"	๓๗

๑๓	กา ๆ	หน้า	๑๘
๑๔	กา ๆ	"	๑๘
๑๕	กาเอ๋ยกา	"	๑๘
๑๖	กาเอ๋ยกา	"	๑๘
๑๗	นกกเอียง ^๕	"	๑๘
๑๘	นกกเอียง ^๕	"	๑๘
๑๙	นกกเอียง ^๕	"	๑๘
๒๐	เต็กเอ๋ยพาย ^๔	"	๒๐
๒๑	เต็กเอ๋ยพาย ^๔	"	๒๐
๒๒	คะตุงตุงแซ่ ^๒	"	๒๐
๒๓	หัดเซี่ย ^๒	"	๒๐
๒๔	ปักกะทารา ^๔	"	๒๑
๒๕	กระต่าย	"	๒๑
๒๖	อแร้ ^{๕ ๒}	"	๒๑
๒๗	กุก ๆ ไก่ ^๓	"	๒๑
๒๘	คุดคู้ ^๓	"	๒๑
๒๙	คุดคู้ ^๓	"	๒๒
๓๐	คะเตงหนั่ง ^๑	"	๒๒
๓๑	โต๊ะ ^๓	"	๒๒
๓๒	คริดคิดคี่ ^๔	"	๒๒

๓๓	ตริคิตติ	หน้า	๒๒
๓๔	แห่งะแห่ง	”	๒๓
๓๕	จับปด้า	”	๒๓
๓๖	เมือโน้น	”	๒๓
๓๗	เฉิบเฉิบ	”	๒๓
๓๘	โตงเตง	”	๒๓
๓๙	กะปะกะปด	”	๒๔
๔๐	หมบหมบ	”	๒๔
๔๑	โครอ้มก่อน	”	๒๔
๔๒	ชย่องก่องกรอย	”	๒๔
๔๓	หวัปดาก	”	๒๔
๔๔	หวัได้น	”	๒๕
๔๕	หวัจุก	”	๒๕
๔๖	ช่าเจ้าหงษ์	”	๒๕
๔๗	ช่าเจ้าหงษ์	”	๒๕
๔๘	โหนชิงโหนช่า	”	๒๕
๔๙	เด็ก ๆ เอ้ย	”	๒๖
๕๐	หม่องเหม้ง	”	๒๖
๕๑	หนบหนบ	”	๒๖
๕๒	โย่น โหยน	”	๒๖

๕๓	โยนยาว	หน้า	๒๖
๕๔	มดิ่งมดิ่ง	„	๒๗
๕๕	เจ้าการระเกด	„	๒๗

หมวดที่ ๓ บทเด็กเล่น

๑	ขุด ^ข	หน้า	๒๗
๒	ขุด ^ข	„	๒๗
๓	รี ๆ เข้าตำ	„	๒๗
๔	เหยียดกาง ๆ	„	๒๗
๕	โก่ง ^ง	„	๒๗
๖	โก้นอนมด	„	๒๗
๗	เขย่งเกงกอย	„	๒๗
๘	งเอ๋ย	„	๒๗
๙	ข้างเอ๋ยข้าง	„	๓๐
๑๐	ข้างเอ๋ยข้าง	„	๓๐
๑๑	มัดเจ้าพ่อ	„	๓๐
๑๒	มัดพ่อมัด	„	๓๐
๑๓	โตให้ทัน	„	๓๑
๑๔	ใครโตให้ทัน	„	๓๑
๑๕	หื้อหื้อขวัญ	„	๓๑

๑๖	ฮีย่อห้อขวัญ	หน้า	๓๓
๑๗	ไม้หนง	"	๓๓
๑๘	นกเขย	"	๓๒
๑๙	คารอดคปอดแฉ่ง	"	๓๒
๒๐	นระบ้อย	"	๓๒
๒๑	แม่ว้าย	"	๓๓
๒๒	โพงพาง	"	๓๓
๒๓	ซุ่มมรต	"	๓๓
๒๔	ตะเข้ตะโงง	"	๓๓
๒๕	จัจจัจจวด	"	๓๓
๒๖	จัจมะเขอเปราะ	"	๓๔
๒๗	จัจคอกเขม	"	๓๔
๒๘	จัจเมตขนุน	"	๓๔
๒๙	จัจมะเขอพวง	"	๓๕
๓๐	จัจไบโพ	"	๓๕
๓๑	จัจคอกแคก	"	๓๕
๓๒	ซักด้าง	"	๓๕
๓๓	แกวคะตะเมย	"	๓๖
๓๔	ไครตค	"	๓๖
๓๕	มดคะนอย	"	๓๖

๓๖	มดตะนอย	หน้า	๓๖
๓๗	กะเกย	"	๓๖
๓๘	กะเกย	"	๓๗
๓๙	ตุ๊กติก	"	๓๗
๔๐	โยธา	"	๓๗
๔๑	แมงมุม	"	๓๗
๔๒	ผงเข้าตา	"	๓๗
๔๓	จวบแจง	"	๓๗
๔๔	บิดตา	"	๓๗
๔๕	อ้ายโมง	"	๓๗
๔๖	นกกกระจอก	"	๓๗
๔๗	นกกกระจอก	"	๓๘
๔๘	หahaha	"	๓๘
๔๙	มัตคัว	"	๓๘
๕๐	อะไรในโก	"	๓๘
๕๑	แม่ศรีดำตะ	"	๔๐
๕๒	แม่ศรีดำหงษ์	"	๔๐
๕๓	แม่ศรีดำคร	"	๔๐
๕๔	คพทรง	"	๔๐
๕๕	ดอกไม้	"	๔๑

๕๖	ขอเชิญแต่กิจ	หน้า ๔๑
๕๗	เชิญพระองค์ดีทศ	,, ๔๑
๕๘	เชิญพ่อบุญคง	,, ๔๑
๕๙	ฝัง	,, ๔๑
๖๐	หนู	,, ๔๒
๖๑	นางหนูปากซวด	,, ๔๒
๖๒	ตั้งตม	,, ๔๓
๖๓	นางแมง	,, ๔๓
๖๔	จันทร์เจ้า	,, ๔๓
๖๕	จันทร์เจ้า	,, ๔๔
๖๖	เทวดา	,, ๔๔
๖๗	บพเมฆ	,, ๔๕
๖๘	ฝนตก	,, ๔๕
๖๙	พระจันทร์เจ้าขา	,, ๔๕

หมวดที่ ๑

บทเห่เด็ก

๑ เจาเนื้อละมุน

๑ เจาเนื้อละมุนเอ๋ย

แม่มีให้ดู ไตต้อง

ทองคำเจาคงคนเดียว เอ๋ย

เนื้อเจ้าอุ่นเหมือนน้้ำดี

เนื้อเจ้าจะหอมองดี

๒ เจาเนื้อนุ่ม

๑ เจาเนื้อนุ่มเอ๋ย

วางตงเดี่ยวบ้างเกิดหรือ

อุมเจาหนักจะเคยมือ

บุญญาเจาคงคนเดียว เอ๋ย

๓ เจาเนื้อละเอียด

๑ เจาเนื้อละเอียดเอ๋ย

แม่มีให้เจ้าไปดู

มันคงเป็นบ้ายอยู่

บุญชูเจาคงคนเดียว เอ๋ย

ช่างเข้าในพระเนียด

ช่างพดายคกหน้ามัน

แม่ห้ามไว้มิให้ดู

๔ เจาเนอเยน

๐ เจาเนอเยนเอย

กรนวานาชนมา

แต่นเดียวคายเจ้าคนเดียว เอย

แม่มีให้ไปเด่นที่หาดทราย

มันจะพาเจ้าดอยหาย

๕ พัดกระตาศ

๐ เจ้าพัดกระตาศเอย

ตำเภาเงินตำเภาทอง

แม่จะช้อมาใช้ให้

ขาดแต่จะช้อไร

เขาจะต้องเข้ามาใหม่

เจ้าพัดกระตาศ เอย

๖ พัดกระตืด

๐ เจ้าพัดกระตืดเอย

ลับแต่จะโกนผม

ลับมัดไว้ให้คน

เขวกตมเจ้าคนเดียว เอย

๗ โป้งเบ้ง

๐ อ้ายโป้งเบ้งเอย

อ้ายกุงฤาปตา

เข้าตอบเข้าไซ

มันคักเซงแดงอยู่ปตายไม้

มันจะมาแต่ไหน

อ้ายโป้งเบ้ง เอย

๘ นกกระจิบ

๑	เจ้านกกระจิบเอ๋ย	บินมาตีบ ๆ เทียมเมฆ
	ตัวไหนจะเป่นเอก	การเวกเจ้าตัวเดียว เอ๋ย

๙ นกกระจาบ

๑	นกกระจาบหัวเหลืองเอ๋ย	คาบเข้าหาเมืองมาตองรวง
	คาบมาว่าจะทำนาหตวง	แก้มพวงเจ้าคนเดียว เอ๋ย

๑๐ นกตีชมภู

๑	เจ้านกตีชมภูเอ๋ย	มาจับอยู่ที่ไม้เรียว
	ร้องค่อยครืดครืดเดียว	อายบดตเดียวเดียว เอ๋ย

๑๑ นกเขานัน

๑	เจ้านกเขาเอ๋ย	ขนอยู่แต่เข้าจนเที่ยง
	พระตุรียาบ่ายเบียง	เที่ยงแล้วจงนอนแปด เอ๋ย

๑๒ แมวหง่าว

๑	อ้ายแมวหง่าวเอ๋ย	ตัวมันยาวน้อย ๆ
	เด็กนอนไม่หลับ	มากินคืบเดียวตักหน้อย
	หนึ่งเกิดอ้ายแมวหง่าว เอ๋ย	

๑๓ นกเขาชนัน

๑	เจ้า ^๒ นกเขา ^๓ เอย	ชน ^๒ ตง ^๒ แต่ ^๒ เขา ^๒ จ ^๒ น ^๒ เ ^๒ ย ^๒
	ชน ^๒ เกิด ^๒ จะ ^๒ พ ^๒ ง ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒ เ ^๒ น ^๒	เ ^๒ น ^๒ เ ^๒ ย ^๒ เ ^๒ จ ^๒ า ^๒ ค ^๒ น ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ว ^๒ เอย

๑๔ นกเขาเถื่อน

๑	เจ้า ^๒ นก ^๓ เขา ^๓ เถ ^๓ ื่อน ^๓ เอย	ใ ^๒ ห ^๒ เ ^๒ จ ^๒ า ^๒ อ ^๒ ย ^๒ เ ^๒ ร ^๒ เ ^๒ น ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒ น ^๒ อ ^๒ ง ^๒
	เ ^๒ ม ^๒ เ ^๒ จ ^๒ ะ ^๒ ไป ^๒ ช ^๒ า ^๒ ย ^๒ ช ^๒ อง ^๒	เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒ น ^๒ อ ^๒ ง ^๒ เ ^๒ ก ^๒ ิด ^๒ พ ^๒ ่ ^๒ อ ^๒ ค ^๒ ุ ^๒ ณ ^๒ เอย

๑๕ นกเอียง

๑	เจ้า ^๒ น ^๓ ก ^๓ เอ ^๓ ย ^๓ ง ^๓ เอย	ชน ^๒ บ ^๒ ีก ^๒ เ ^๒ จ ^๒ า ^๒ เ ^๒ ก ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒ ห ^๒ าง ^๒ ก ^๒ ด ^๒ ม ^๒
	จ ^๒ ับ ^๒ อ ^๒ ย ^๒ ท ^๒ ท ^๒ าย ^๒ ด ^๒ น ^๒ ม ^๒	เ ^๒ อ ^๒ ว ^๒ ก ^๒ ด ^๒ ม ^๒ เ ^๒ จ ^๒ า ^๒ ค ^๒ น ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ว ^๒ เอย

๑๖ นกคั้งโครง

๑	เจ้า ^๒ น ^๓ ก ^๓ ค ^๓ ด ^๓ ัง ^๓ ค ^๓ ร ^๓ อง ^๓ เอย	ม ^๒ ัน ^๒ มา ^๒ ซ ^๒ ิง ^๒ โ ^๒ พ ^๒ ร ^๒ ง ^๒ น ^๒ ก ^๒ เอ ^๒ ย ^๒ ง ^๒
	เ ^๒ เ ^๒ น ^๒ เ ^๒ จ ^๒ า ^๒ ช ^๒ อง ^๒ เ ^๒ า ^๒ มา ^๒	ม ^๒ ัน ^๒ ก ^๒ ด ^๒ บ ^๒ ห ^๒ ัน ^๒ ห ^๒ น ^๒ ้า ^๒ มา ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒
	ร ^๒ อง ^๒ อ ^๒ อ ^๒ ย ^๒ อ ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒ อ ^๒ เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒	เ ^๒ ย ^๒ ง ^๒ เ ^๒ จ ^๒ า ^๒ ช ^๒ อง ^๒ เ ^๒ า ^๒ เอย

๑๗ นกขมิ้น

๑	เจ้า ^๒ นกขมิ้น ^๕ เห็ด ^๕ ต้อง ^๕ อ่อน ^๕ เอ๋ย	คำ ^๒ แต่ ^๒ จะ ^๒ นอน ^๒ ที่ ^๒ ตรง ^๒ ไหน
	จะ ^๒ นอน ^๒ ไหน ^๒ ก็ ^๒ นอน ^๒ ได้	ดุ่ม ^๒ ทุ่ม ^๒ พุ่ม ^๒ ไม้ ^๒ ก็ ^๒ เคย ^๒ นอน
	ตม ^๒ พระ ^๒ พาย ^๒ ชาย ^๒ พัด ^๒ มา ^๒ อ่อน ^๒ ๆ	เจ้า ^๒ เคย ^๒ จร ^๒ มา ^๒ นอน ^๒ รัง ^๒ เอ๋ย

๑๘ นกกระทง

๑	เจ้า ^๒ นก ^๒ กระทง ^๒ เอ๋ย	ทำ ^๒ กัน ^๒ ตุง ^๒ ๆ	ว่า ^๒ จะ ^๒ ใช้
	ด้าน ^๒ พ้อม ^๒ ให้ ^๒ ใบ ^๒ ใหญ่	ไว้ ^๒ ได้ ^๒ ใช้ ^๒ นก ^๒ กระทง	
	ด้วย ^๒ ใช้ ^๒ ของ ^๒ มัน ^๒ โค	เท่า ^๒ แต่ ^๒ ง ^๒ โม ^๒ บาง ^๒ ตะ ^๒ มุง	
	ใช้ ^๒ हन ^๒ ตง ^๒ ดั่ง ^๒ ตุง	เจ้า ^๒ นก ^๒ กระทง ^๒ ก็ ^๒ บิน ^๒ ไป	เอ๋ย

๑๙ แมวเหมียว

๑	อ้าย ^๒ แมว ^๒ เหมียว ^๒ เอ๋ย	แยก ^๒ เขย ^๒ ว ^๒ ยง ^๒ พ ^๒ น
	เดื่อ ^๒ ป ^๒ ตา ^๒ หน้า ^๒ ดำ ^๒ น	กั ^๒ ต ^๒ ก ^๒ น ^๒ ก ^๒ บ ^๒ แมว ^๒ เหมียว ^๒ เอ๋ย

๒๐ ตุ๊กแก

๑	อ้าย ^๒ ตุ๊ก ^๒ แก ^๒ เอ๋ย	ตัว ^๒ มัน ^๒ ตาย ^๒ พร ^๒ อัย ^๒ ๆ
	ง ^๒ เขย ^๒ ว ^๒ ตัว ^๒ น ^๒ อย	ห้อย ^๒ หัว ^๒ ตง ^๒ มา
	เด็ก ^๒ นอน ^๒ ยง ^๒ ไม่ ^๒ ห ^๒ ดับ	ก ^๒ ิน ^๒ ค ^๒ บ ^๒ เดี ^๒ ย ^๒ เถิด ^๒ วา
	อ้าย ^๒ ตุ๊ก ^๒ แก ^๒ เอ๋ย	

๒๑ ดูกสาวชาวไต

๑	ดูสาวของใครเอ๋ย	ดูสาวของชาวไต
	มีทองต้องได้	ถ้าแก่ใจคุณแม่

๒๒ ขนมน้ำ

๑	ไอ้ตะเห่ไอ้ตะฮัก	ดูขันแต่คัก	ทำขนมน้ำ
	ผัวดีเมียก็ดำ	ขนมน้ำ	ก็คาหม้อแกง เอ๋ย

๒๓ ทรามสวาตี

๑	เจ้าทรามสวาตีเอ๋ย	ใจแม่จะขาดอยู่รอน ๆ
	ใจแม่จะขาดเค็ด	ดวงนิตะเจ็ดแปดท่อน
	ขวัญอ่อนเจ้าคนเดียว	เอ๋ย

๒๔ โมเเย

๑	โมเเยเอ๋ย	ไปทะเลเมาคตั้น
	มาหยุดพักเดี้ยก่อน	เจ้าจอดนอนเดี้ยตักคั้น
	พอให้หายเมาคตั้น	คนแถวจังก้อยไป เอ๋ย

๒๕ โนเน

๑ โนเนเอยโนนาค ดีชมภูปตาด จะพาดไว^{๒๒}ต้นอะไรดี
 ดีชมภูปตาด พาดไว^{๒๒}ที่^{๒๒}ต้นจำปี ผัวไม่รักไม่ใคร่
 ก็มาไปเดียวกับพี่ โอชาเจ้าโนเน เอย

๒๖ ตวิตตัตต้อย

๑ ต้อยตวิตตัตต้อย เอาตัวไปห้อย
 ที่^{๒๒}ต้นไธนคางคก กินยาว่าจะให้ตุ๊กตก
 เจ้าไธนคางคก ออกจะแตกตาย เอย

๒๗ ดีสัต

๑ ดีเอยเจ้าดีสัต เจ้าปตุก^{๒๒}ต้นกรตไฉ^{๒๒}ริมท่า
 ดมพระพายชายพัด ตะดอกก็^{๒๒}ชัต^{๒๒}อยู่^{๒๒}ฉ่า ๆ
 ดาวน้อย^{๒๒}เดินมา จับหน้าเจ้าเปนนวด เอย

๒๘ เวื่อเล่น

๑ เวื่อเอยเวื่อเล่น ยาว^{๒๒}ตาม^{๒๒}เดิน^{๒๒}ตี^{๒๒}บ^{๒๒}หัว^{๒๒}วา
 จอด^{๒๒}ไว^{๒๒}ที่^{๒๒}หน้า^{๒๒}ท่า คน^{๒๒}ก็^{๒๒}ตง^{๒๒}อยู่^{๒๒}เต็ม^{๒๒}ตา
 หัว^{๒๒}จ^{๒๒}ด^{๒๒}อยู่^{๒๒}บาง^{๒๒}ก^{๒๒}อก^{๒๒}น^{๒๒}้อย^{๒๒} ทาย^{๒๒}ก็^{๒๒}ย^{๒๒}อ^{๒๒}ย^{๒๒}อยู่^{๒๒}ปาก^{๒๒}หน้า
 คน^{๒๒}ก็^{๒๒}ตง^{๒๒}เต็ม^{๒๒}ตา พาย^{๒๒}ก็^{๒๒}จ^{๒๒}า^{๒๒}มา^{๒๒}ฉ^{๒๒}บ^{๒๒} ๆ

พายน้าแดงพายนแดง
 พายมาอยู่หยับ ๆ
 เรือกัดมดงทำจัน
 ด้ยเขาแดงด้ยของ
 เหวอแดงมาเซ็ดหน้า
 ยังแต่ปดาดัดิด

เปนแดงบักแมดงทับ
 ว่าจะไปรับนางดีบดอง
 มาบั้นขันอ่าวแมกตอง
 นองชายก็ไม่คิด
 ของเจ้าพระยาคนคิด
 คิดควอแม่พา

๒๙ ขุนทะเลละลอก

๑ โอตะเห่เห่เห่
 คัดนชัดมาเหมือนนจอก
 พดัดพ่อแดงพดัดแม่
 ค่อเคียบนากดำแขง
 ด้ยเจ้าไฉจะเอาบุญ

เจ้าขุนทะเลละลอก
 ละลอกชัดมาเหมือนนแหน
 ด้ยเจ้าไฉจะเอาบุญ
 มีเรียวแรงจะแทนคุณ
 เจ้าขุนทะเลละลอก เอย

๓๐ ลูกสาวชาวทะเล

๑ โอตะเห่เห่เห่
 ว่ายน้ำมาตามเรา
 จะราเรือกอยรับเอา
 มาเข้าในห้อยนอย เอย

ลูกสาวของชาวทะเล
 จะจอตเรือไฉร้อท่า
 จะรับขวัญนวดเจ้า

๓๑ นกกระทง

๑ เห็นเอยมาระกต่าง
 ไซ้มันโตเหลือโค
 จะว่าปดฤกษ์ไม่ได้
 ด่านพ้อมให้ใหญ่ ๆ
 ไซ้หัดนตงค้ามตุง

ถึงเรื่องราวเจ้านกกระทง
 เท่ากับแดงโมบางตะมุง
 เพราะทางนั้นไทดเกินกรุง
 เอาไว้ได้ไซ้นกกระทง
 เจ้านกกระทงก็บินไปเอย

๓๒ กาเหว่า

๑ เจ้านกกาเหว่าเอย
 แม่กาก็หงตงรัก
 คาบเอาเข้ามาเผื่อ
 ถพอมไว้ ในรังนอน
 บีกเจ้ายิ่งอ่อนคตอแคต
 พาตูกออกไปกิน
 คณเจ้าเหยียบดำหรัาย
 กนกุงแตกนกุง
 กนแตวกก็ไมมา
 ยังมีนายพราน
 ยกเอาบพชนตอง

ไซ้ไว้ให้แม่กาพัก
 คิดว่าตูกในอูทร
 ไปคาบเอาเหยื่อมาบ่อน
 ช่อนเหยื่อมาให้กิน
 ท้อแท้จะตอนบิน
 ที่ปากหน้าพระคงคา
 ปากก็ไซ้หาปลา
 กนหอยกระพงแมงดา
 จับตคนหวาโพธิทอง
 เทยวเยียม ๆ มอง ๆ
 จ้องตูกเอาแม่กาค้า

ค^๒ว^๓ห^๒น^๒ง^๒น^๒ห^๒จะ^๒ค^๒ม^๒
ก^๒ิ^๒น^๒ห^๒าง^๒แม่^๒กา^๒ค^๒า

อ^๒ิ^๒ก^๒ค^๒ว^๒ห^๒น^๒ง^๒น^๒ห^๒จะ^๒ย^๒่า
ค^๒ำ^๒ว^๒น^๒น^๒อ^๒แม่^๒พ^๒า

๓๓ นาวีเกตุ^๒น^๒ต^๒ก

๑ โอ^๒ต^๒ะ^๒เห^๒
ป^๒ต^๒ก^๒เ^๒า^๒ไ^๒ว^๒เ^๒า^๒ม^๒พ^๒ก^๒
ค^๒แ^๒น^๒จ^๒ิ^๒ด^๒ว^๒ย^๒ก^๒ะ^๒ร^๒อ^๒ก^๒
เจ^๒ำ^๒ก^๒ิ^๒ช^๒ว^๒ค^๒ม^๒เ^๒มี^๒ย^๒
เจ^๒ำ^๒ก^๒ิ^๒น^๒เ^๒า^๒เ^๒ห^๒น^๒ย^๒ว^๒น^๒ี^๒ง^๒
ก^๒ิ^๒น^๒เ^๒ี้ย^๒จะ^๒ใ^๒ห^๒ต^๒าย^๒

เจ^๒ำ^๒น^๒าว^๒ี^๒เก^๒ตุ^๒น^๒ต^๒ก^๒
ห^๒น^๒ุ^๒ม^๒น^๒อ^๒ย^๒เจ^๒ำ^๒จะ^๒มี^๒เ^๒มี^๒ย^๒
ม^๒ัน^๒ก^๒ค^๒เ^๒า^๒ค^๒อ^๒ก^๒ม^๒ะ^๒พ^๒ร^๒ำ^๒ว^๒เ^๒ี้ย^๒
ว^๒ำ^๒จะ^๒ไป^๒ก^๒ิ^๒น^๒ย^๒า^๒ต^๒าย^๒
ก^๒ิ^๒น^๒ห^๒ำ^๒ฝ^๒ง^๒ก^๒ิ^๒บ^๒น^๒ม^๒ค^๒ว^๒าย^๒
เ^๒ี้ย^๒ต^๒าย^๒ค^๒แ^๒่น^๒ว^๒ด^๒อ^๒แม่^๒พ^๒า

๓๔ วัต^๒ไ^๒บ^๒ส^๒ถ^๒

๑ วัต^๒เ^๒ย^๒วัต^๒ไ^๒บ^๒ส^๒ถ^๒
เจ^๒ำ^๒ช^๒ุ^๒น^๒ท^๒อ^๒ง^๒ไป^๒ป^๒ด^๒น^๒
ค^๒ค^๒เ^๒า^๒อ^๒อ^๒ก^๒ใ^๒ห^๒อ^๒
เ^๒า^๒ก^๒เ^๒า^๒ภ^๒า^๒มา^๒
เ^๒ห^๒ต^๒อ^๒ค^๒แ^๒ก^๒ระ^๒ค^๒ุ^๒ก^๒แ^๒ก^๒ว^๒
ช^๒ุ^๒น^๒ค^๒รี^๒จะ^๒ถ^๒อ^๒น^๒ค^๒ร^๒
ถ^๒อ^๒ท^๒าย^๒เ^๒ร^๒อ^๒ห^๒ง^๒ษ^๒

ม^๒ี^๒ค^๒ัน^๒ไ^๒ท^๒น^๒ค^๒อ^๒ย^๒ู่^๒เจ^๒็ด^๒ค^๒ัน^๒
ป^๒า^๒น^๒ฉ^๒น^๒เ^๒ไม่^๒เ^๒ห^๒็น^๒มา^๒
จะ^๒ถ^๒อ^๒เ^๒ร^๒อ^๒อ^๒ก^๒ไป^๒หา^๒
ว^๒ำ^๒เจ^๒ำ^๒ช^๒ุ^๒น^๒ท^๒อ^๒ง^๒ต^๒าย^๒แ^๒ด^๒ว^๒
เ^๒มี^๒ย^๒ร^๒ัก^๒จะ^๒ไป^๒ป^๒ด^๒ง^๒
ย^๒ุ^๒ก^๒ระ^๒บ^๒ค^๒ร^๒ถ^๒อ^๒ช^๒ง^๒
ป^๒ด^๒ง^๒ศ^๒พ^๒เจ^๒ำ^๒พ^๒อ^๒น^๒า

๓๕ วัตต์สิงห์

๑ วัตต์เหยยวัตต์สิงห์
 ดอกบัวนพพานแก้ว
 ดาวน้อยเอี่ยมมือเด็ด
 เด็ดได้แต่เกสร

มีต้นกระตังแทนแก้ว
 อยู่ใต้น้ำอรชร
 ดาวระเหิดเจ้ายิ่งอ่อน
 มาโรยที่นอนอนุแม่เนา

๓๖ วัตต์สิงห์

๑ วัตต์เหยยวัตต์สิงห์
 ข้างต้นจะทำพายุ
 กิ่งเล็กแตกกิ่งน้อย
 เก็บไว้อยาให้พัดดี

มีแต่ต้นกระตังตาย
 ข้างปตายจะทำเปนกงพัด
 ก็ค่อยประดมประดัด
 ทำไม้กตัตตุแม่เนา

๓๗ วัตต์ไตนต

๑ วัตต์เหยยวัตต์ไตนต
 เจ้าตุ๊กเซยตกยาก
 ต้นเข้าโกชดำดี

มีต้นเข้าโกชดำดี
 แม่นายก็พรากรุกดาวหนี
 ตงแต่นั้นจะโรยรา เอย

๓๘ ลูกสาวชาวแพ

๑ ลูกสาวของใครเขย
 นิ่งเรียงอยู่เคียงแม่

ลูกสาวของชาวแพ
 คบเจ้าสุดหางตา

ใครหนอ^{๕๒๖}ตรูจัก
จะยากเย็น^{๕๒๗}เป้นซ้ำ
กตางวัน^{๕๒๘}จะใช้เจ้า
ร่วมฟูก^{๕๒๙}แต่ร่วมหมอน

ช่วยชัก^{๕๓๐}ให้เราหน้อยรา
หญิงคน^{๕๓๑}นกกทาเนา
กตาง^{๕๓๒}คืนจะเกิด^{๕๓๓}ให้นางนอน
ร่วม^{๕๓๔}ที่นอน^{๕๓๕}เจ้า^{๕๓๖}คน^{๕๓๗}เดียว^{๕๓๘} เอย

๓๗ เดือนหงาย

๑ เดือน^{๕๓๙}เอ๋ยเดือน^{๕๔๐}หงาย
อุม^{๕๔๑}เจ้า^{๕๔๒}ซัน^{๕๔๓}ได้^{๕๔๔}รท
พิศ^{๕๔๕}แดด^{๕๔๖}ดาว^{๕๔๗}ไป
พิศ^{๕๔๘}แดด^{๕๔๙}เดือน^{๕๕๐}

ดาว^{๕๕๑}กระจาย^{๕๕๒}ทรง^{๕๕๓}กตด
ว่าจะ^{๕๕๔}พา^{๕๕๕}ไป^{๕๕๖}ชม^{๕๕๗}เดือน
ดาว^{๕๕๘}ก็^{๕๕๙}ไม่^{๕๖๐}งาม^{๕๖๑}เหมือน
เหมือน^{๕๖๒}นพ^{๕๖๓}วุด^{๕๖๔}อู^{๕๖๕}แม่^{๕๖๖}นา

๔๐ จะไปคดอ้งข้าง

๑ วัน^{๕๖๗}เอ๋ย^{๕๖๘}วัน^{๕๖๙}นี้
ข้าม^{๕๗๐}ทุ่ง^{๕๗๑}เหว^{๕๗๒}บาง
ข้าม^{๕๗๓}เขิน^{๕๗๔}เนิน^{๕๗๕}ไศด
ปาก^{๕๗๖}พิกร^{๕๗๗}รอง^{๕๗๘}ชม
มือ^{๕๗๙}ข้าง^{๕๘๐}โน้น^{๕๘๑}จะ^{๕๘๒}ไขว่^{๕๘๓}ถึ
เก็บ^{๕๘๔}ได้^{๕๘๕}ไต่^{๕๘๖}ดัง^{๕๘๗}ข้าง

พิ^{๕๘๘}จะ^{๕๘๙}ไป^{๕๙๐}คด^{๕๙๑}อ้ง^{๕๙๒}ข้าง
ข้าม^{๕๙๓}เขา^{๕๙๔}มะ^{๕๙๕}โน^{๕๙๖}รม^{๕๙๗}ย์
ข้าม^{๕๙๘}ไม้^{๕๙๙}ไพ^{๖๐๐}รพ^{๖๐๑}พม
มือ^{๖๐๒}ก็^{๖๐๓}ไขว่^{๖๐๔}ชด^{๖๐๕}อม^{๖๐๖}พต^{๖๐๗}าง
มือ^{๖๐๘}ข้าง^{๖๐๙}นี้^{๖๑๐}จะ^{๖๑๑}ไขว่^{๖๑๒}ท่า^{๖๑๓}ง
มา^{๖๑๔}ฝาก^{๖๑๕}เหว^{๖๑๖}บาง^{๖๑๗}อู^{๖๑๘}แม่^{๖๑๙}นา

๔๑ จะไปทำพลับ

๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕

พื้จะไปทำพลับ
 เจ้าคักนามารดแดง
 เซยดงมาให้แรง ๆ
 เย็นทงหวดอแม่เนา

๔๒ ลูกสาวชาวเหนือ

๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕

ลูกของชาวเมืองเหนือ
 ทำอะไรก็ไม่เปน
 ด้นพนก้อเปนเกวียนเข็น
 บ้างก็เปนทองเดิน
 หน้าชเดินไม่ม้อาย เอย

๔๓ เดือนหงาย

๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
 ๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕

ดาวกระจายแจ่มแจ้ง
 ให้เจ้าไปแต่พอทา
 เขามักจะค่อนว่า
 เจ้าแก้วตาของเรียม เอย

๕๕ จะไปทำมัจฉ

๐ ^๑ ^๒ ^๓ ^๔ ^๕
ฉวยฉนวน

ไปปะนางนมพวง

ฝนฟ้าเจ้าชาเอ๋ย

ให้เย็นทงรากพุด

พี่จะไปทำมัจฉ

เจ้าตักน้ำมารดพุด

ตกตงมาให้ชุ่ม ๆ

เย็นทงนวดอุแม่หา

หมวดที่ ๒
บทปลอบเด็ก

๑ จิงโจ้

๑ จิงโจ้เอ๋ย	มาโต้ดำเถา	หมาโนได้เห่า
จิงโจ้คกหน้า	หมาโนได้ซ้ำ	จิงโจ้คำหน้
ได้กตวยตองหวี่	ทำขวัญจิงโจ้	ให้ฮิ้วให้ฮิ้ว

๒ เเทงเตง

๑ เเทงเตงเอ๋ย	เทงเตงเรือดอย	มดตะนอย
ค้อยเรือเทงเตง		

๓ เเทงเตง

๑ เเทงเตงเอ๋ย	เทงเตงเรือดอย	อ้ายเรือเก็บหอย
ม้นกตอยเทงเตง		

๔ โพนเพน

๑ โพนเพนเอ๋ย	กระเด็นสายนา	นาชนท่อมฟาก
กระจายดอกพริก	อี่แม่ระริก	อี่แม่ระรอย

ตัดใบทองกด้วย	มารองบายศรี	ชะมดนม
คัมของนางวง	อ้ายคงเป่าบี	กระตชะมด
อ้ายคดค้แฉ่ง	ค่างขาวปากแหวง	อุมตุกมาตุ
ดุดค้หุม	ดุดค้หามา	หกค้ปากแตก
ดุดค้หญาแพรวก	แตกเดี่ยวท่าเนา	เจ้าเพรานกกระจอก
ม็กบุงหญางอก	ทองหาดางไบมน	ชนก้นยายมอญ
บิตประคู้ไต้กดอน	นอนเดี่ยวกตางวัน	โก่ขันเอ็กเอ็ก

๕ โพนเพน

๑ โพนเพนเฮย	อ้ายพ่อเพนหยาก	เขามาตุ้ขันหมาก
พ่อรุ่ญายัง		

๖ โงกเงก

๑ โงกเงกเฮย	หน้าทวมถึงเมฆ	กระต่ายตอยคอ
อ้ายหมาหางงอ	กคคอโงกเงก	

๗ เตื่อข้ามฟาก

๑ เตื่อข้ามฟาก	กินหมากกินพตุ	เตื่อปักกระตุ
กินพตุไบเหต็อง		

๙ จักรจ

๑ จักรจจักรเจ้า   หนึ่งอกบนเขา   จักรเจ้าชั้นไข
 ต้องมือเขารัด   จักรจคคไหด

๙ ตังไข

๑ ถ้าตังไขต้ม   จะต้มไขกิน   ไขพดัดตกดิน
 ใครอย่ากินไขเพื่อ

๑๐ ไก่วาชน

๑ ไก่วาชนเดี่ยว   จะควนไปไร่   ดูกจะร้องให้
 ควนไปควนมา

๑๑ แม่โครมา

๑ แม่โครมา   หน้าตาใครไหด   ไต่เบียดองไฟ
 คัดกันแม่มา

๑๒ ตบมือ

๑ ตบมือแปะ ๆ   จะได้กินปลา   ไปถึงศาลา
 จะได้กินนม

๑๓ กา ๆ

๑ กา ๆ

มันได้ตุงนก

อี่แม่การำ

ได้ตุงมันมา

เอามาโยนเด่น

อี่กาหน้าดำ

เอายัดได้พก

อ้ายพ่อกาเด่น

เขาจำหน้าได้

๑๔ กา ๆ

๑ กา ๆ

ปด้อยกดูเดี่ยวเกิด

ปุนาหนับกุง

พำชนทวงมรุ

๑๕ กาเอ๋ยกา

๑ กาเอ๋ยกา

จับได้ตุงนก

อี่แม่การำ

ได้ตุงมันมา

เอามาโยนเด่น

อ้ายตุงกาคำ

จะยัดได้พก

อ้ายพ่อกาเด่น

มันร้องกา ๆ

๑๖ กาเอ๋ยกา

๑ กาเอ๋ยกา

ไผมาคั่นไทร

บินมาไว ๆ

ไปจับคั่นโพธิ์

๑๗ ^๕นกเชียง๐ ^๕นกเชียงเอย^๕นกเชียงหัวโตไปจับ^๕คันทิง

เขาค้าแม่ให้

ไปจับ^๕คันทามาก^๕นกเชียงหัวโตไป^๕เตยงควายเถ่าไปจับ^๕คันทโพธิ์เขาก^๕ยงตงมาไปจับ^๕คันทไทรเขาก^๕ตากตงมาอ้ายควายกิน^๕เข้าร้องให้^๕หึง ๆไปจับ^๕คันท้า

โถดถดาก

จับ^๕คันทจำปา๑๘ ^๕นกเชียง๐ ^๕นกเชียงเอย^๕นกเชียงกินหนอน^๕นกเชียงหัวโตเขาย^๕ิงตงมาไปเกาะ^๕คันทะไกรมา^๕เตยงควายเถ่าไปเกาะ^๕คันทบองร้องให้^๕หึง ๆไปเกาะ^๕คันท้าเขาเอา^๕ได้หม้อแกงอ้ายควายกิน^๕เข้าไป^๕หนอนคันทโพธิ์ไปเกาะ^๕คันทิง

เขาค้าแม่ให้

๑๙ ^๕นกเชียง๐ ^๕นกเชียงเอย^๕นกเชียงโกนจุกเจ้า^๕นกอัญชันก^๕มาพร^๕อ^๕มก^๕นมา^๕เตยงควายเถ่าอ้าย^๕นกอ^๕อ^๕กมัน^๕ไป^๕ด^๕ว^๕ด^๕ม^๕น^๕ค^๕อ้ายควายกิน^๕เข้ามัน^๕ไป^๕ทำ^๕ช^๕ว^๕ญ^๕นก^๕กะ^๕ย^๕าง^๕ก^๕าง^๕ฝ^๕น

๒๐ เด็กเอ๋ยพาย

๑ เด็กเอ๋ยพาย	นายเอ๋ยโยก	นายหัวกะโหลก
โยกเอาโยกเอา		

๒๑ เด็กเอ๋ยพาย

๑ เด็กเอ๋ยพาย	นายเอ๋ยโยก	ไปถึงตามโคก
นายโยกไม่ไหว	ชักด้ามพายได้	ไล่หัวด้งโปก
โยกไปโยกมา		

๒๒ ตะลุงตุงแช่

๑ ตะลุงตุงแช่	เขาแห่ย้ายมา	มาถึงศาลา
เขาก็วางขายลง		

๒๓ หัดเขี่ย

๑ หัดเขี่ย	มะเดยก้อย ๆ	คุ่มคะคุ่มค้อย
ค้อยคิ่งหน่งหนอด ๆ		

๒๔ บักกะทาวา

๑ บักกะทาวา   หมาน้อยคาบกะดา   ตักกะผดุงตุงเหม่ง

๒๕ กระต่าย

๑ กระต่ายคิดแรว   ยายแก้วตักตอง   คุบบ็อง ๆ

๒๖ อี้แไว

๑ อี้แไวแท้แท้   ดาวน้อยบอกแม่   ว่าจะแห่เข้าบิณฑ
แหวนทองของเขา   รูดเอาไปสิ้น

๒๗ กุก ๆ ไก่

๑ กุก ๆ ไก่   เตียงตุกจนใหญ่   ไม่มีนมให้ตุกกิน
ตุกร้องเจียก ๆ   แม่ก็เรียกไปคู้ยดิน   ทำมาหากิน
ตามประสาไก่ เอย

๒๘ ตัดตัด

๑ ตัดตัดเอย   อยู่ในไร่ไม้ไผ่   เห็นคนเดินไป
ร้องเรียกกินหมาก   ตัดตัดเพื่อนยาก   กินหมากด้วยกัน

๒๙ ตตต^๗
 ๑ ตตต^๗เอย^๑   อยู่ใน^๗รู^๑ต^๗ก^๑แก^๑   อัง^๑อ^๑าง^๑แ^๑น^๑แ^๑ร^๑
 ต^๗ก^๑แก^๑แ^๑น^๑ไป^๑   ก^๑ระ^๑ร^๑อก^๑ไ^๑ต^๑ไ^๑ม^๑   ก^๑ระ^๑ต^๑าย^๑ผ^๑าย^๑ผ^๑ัน^๑
 น^๑ก^๑แ^๑ว^๑จ^๑บ^๑ก^๑ง^๑จ^๑น^๑ท^๑น^๑   น^๑ก^๑เบ^๑ญ^๑จ^๑ว^๑ร^๑ร^๑ณ^๑พ^๑า^๑ท^๑   น^๑ก^๑ข^๑ม^๑น^๑อ^๑น^๑ท^๑ร^๑
 น^๑ก^๑ไ^๑น^๑ร^๑ี^๑ดี^๑ศ^๑ว^๑า

๓๐ ตะเตงหน้ง

๑ ตะเตงหน้ง   ก^๑ะ^๑ท^๑ง^๑ค^๑ิง^๑ป^๑ร^๑ก^๑
 หน้ง^๑ผ^๑า^๑ไ^๑ค^๑ะ^๑ค^๑ือ^๑   ม^๑อ^๑ก^๑ถ^๑อ^๑ช^๑าย^๑พ^๑ก^๑

๓๑ ไต่ะ

๑ ไต่ะเอยไต่ะ   มา^๑ไ^๑ต่^๑ะ^๑ไ^๑ง^๑แ^๑ง^๑   เ^๑า^๑ไ^๑ไฟ^๑แ^๑ง^๑ฯ^๑
 มา^๑แ^๑ย^๑ง^๑ก^๑น^๑ ไ^๑ต่^๑ะ

๓๒ ตวิตติตตี

๑ ตวิตติตตี   เ^๑ร^๑ษ^๑ร^๑ู^๑ค^๑ง^๑ย^๑ค^๑   จ^๑ะ^๑ไป^๑ด^๑ำ^๑เด^๑ียง^๑
 เ^๑ร^๑บ^๑ย^๑ง^๑ก^๑ั^๑ห^๑ม^๑ด^๑   เ^๑ร^๑ษ^๑ร^๑ู^๑ค^๑ง^๑ย^๑ค^๑   อ^๑ด^๑เ^๑้า^๑แ^๑ง^๑ เ^๑ย^๑

๓๓ ตวิตติตตี

๑ ตวิตติตตี   เ^๑้า^๑ม^๑าก^๑บ^๑พ^๑   เ^๑้า^๑จ^๑ะ^๑ไป^๑ก^๑บ^๑ไ^๑ค^๑ร^๑

๓๔ แหะแหง

๑ แหะแหงเอ๋ย   ไปเที่ยวหุดงแม่   ว่าจะกินนมใคร
กินนมคักกะแตน   หุดงแบนทอ้งได้

๓๕ จับปุดำ

๑ จับปุดำ   ขยำปุดำ   จับปุดำ   ปาปุดะเด

๓๖ เมื่อโน้น

๑ เมื่อเอ๋ยเมื่อโน้น   คโมยเข้าปัดันพระฤษี
เข้าของสิ่งใดก็ไม่มี   ฉวยได้ฝาตะมี้ก็เหาะไป

๓๗ เฉิบฉิบ

๑ เฉิบ ๆ   กินเข้าไม้เฉิบ   กินปลาเปต่า ๆ
พ่อแม่เขาว่า   ทำตาขาว ๆ

๓๘ โตงเตง

๑ โตงเตงโตงเง้ว   กินแต่ของเขา   ของคักเก็บไว้

๓๙ กะปะกะปุด

๑ กะปะกะปุด

เจ้ากินเข้าบูด

กับน้ำแกงเตยง

๔๐ หมุบหมีบ

๑ หมุบหมีบคืบชน

มนใหม่ให้หา

เดขมาตัวแดง

กินแดง โมติบ

๔๑ ไครอ้อมก่อน

๑ ไครอ้อมก่อน

คูโชนคูหนึ่ง

ไครอ้อมที่หลัง

ต่างถวยต่างซาม

๔๒ ขย่องก่องกรอย

๑ ขย่องก่องกรอย

อ้ายไฟใหม่ฝอย

ตุกขันหลังคา

อ้ายแมวกินปลา

หมากคักกะโพ้งกัน

อะไรย่น ๆ

คักกันพ้อเนร

๔๓ หัวปลาก

๑ หัวปลาก

อยากข้าวเหนียว

นอนคนเตยง

เขยวรดผ้า

นอนกระบ้า

ทำได้เต

นอนกะเจ

เจว่นวาย

นอนกะควาย

ควายชวิดปู

๔๔ หัวไต้

๐ หัวไต้ ๗
ไต้หัวไต้

โกนหัวใหม่

ควักคี้โก

๔๕ หัวจุก

๐ หัวจุก
หนังไหว้กระจ่องห้อง

คตุกหน้าปลา

เห็นค้หมา

๔๖ ข้าเจ้าหงษ์

๐ ข้าเจ้าหงษ์เอย
พีไม้ทุกขพีไม้ยาก

บีกเจ้าอ่อนร่อนดง
พีไม้จากหนูแดง

เข้าในดงชุมแดง

๔๗ ข้าเจ้าหงษ์

๐ ข้าเจ้าหงษ์เอย
พีไม้ทุกขพีไม้ยาก

บีกเจ้าอ่อนร่อนดง
พีไม้จากคนแก่

เข้าในดงตะแก

๔๘ โหนชิงโหนซ้า

๐ โหนชิงโหนซ้า

เจ้าพระยาหงษ์ เอย

๔๙ เด็ก ๆ เอ๋ย

๑ เด็ก ๆ เอ๋ย
ช่วยกันแทงเดื่อ

อย่าเพื่อนอนหลับ

ดู^๕ชน^๕ต^๕กร^๕บ

๕๐ หม่องเหมง

๑ หม่องเหมงเฮย
ดงเรือท้ายวัง
เจ้าชรวหัววัง

ถือพายดงเรือ

ตี^๕ท^๕น^๕ก^๕น^๕ห^๕น^๕า

แท้หม่องเหมง เฮย

จะ^๕ไป^๕บ้าน^๕เห^๕น^๕ือ
ร^๕ม^๕ระ^๕ย^๕าก^๕น^๕ห^๕ด^๕ง

๕๑ หนุบหนับ

๑ หนุบหนับ

ค^๕บ^๕อ^๕อ^๕ย

อ^๕ร^๕อ^๕ย

อ^๕ร^๕น

จ^๕น^๕จ^๕

๕๒ โย่นโหยน

๑ โย่นโหยนโยน
ข้างเด็กข้างใหญ่
นางเมียเด่นฐ

มะพร้าว^๕ดู^๕ก^๕โท^๕น

ดอก^๕ไม^๕พ^๕ยา^๕บาด

ค^๕ด^๕ไม^๕กะ^๕ทุ^๕

โยน^๕เข้า^๕กอ^๕ไ^๕่

เจ้า^๕ผ^๕ว^๕ท่า^๕งาน

เอา^๕ไ^๕ว^๕ร^๕อง^๕น^๕อน

๕๓ โยนยาว

๑ โยนยาวเฮย
ไปช่วยกันโยนยาว

ค^๕้าง^๕ค^๕าว^๕ก^๕ิน^๕ก^๕ด^๕้วย

มา^๕ร^๕บ^๕พ^๕ิด^๕ว^๕ย

๕๔ มดิ่งมดอง

๐ มดิ่งมดอง	เด็กคะนองไม้พอกที่	แกงปดากะดี
น้ำโหดงเหตง	คนชนเอง	โทษใครไม่ได้

๕๕ เจ้าการะเกด

๐ เจ้าการะเกด	เจ้าขมาเทศ	จะไปทำยวง
ชั๊กกฤษออกแกว่ง	ว่าจะแทงฝรั่ง	เมียห้ามไม่ฟัง
เจ้าการะเกด เอย		

หมวดที่ ๓

บทเด็กเล่น

๑ ขต^ข

๐ ขต^ขกต่างนา
อระแวน^ออระ

ขต^ขค^คกแก
อแจ^อเท่งแจ

ขม^ขกคนแก

๒ ขต^ข

๐ ขต^ขกต่างนา
ถอ^ถไม้ออ^อแอ^อ
อระแวน^ออระ

ขต^ขค^คกแก
อ^อยม^ออคน^อไห
ห^หค^คจ^จอระแวน^อ

ขม^ขกยายแก
จ^จอ^อไว^อให้^อแน่
ห^หค^คจ^จอระแวน^อ

๓ วั^ว ๆ เข้า^อสาร

๐ วั^ว ๆ เข้า^อสาร
เก^กบ^บเบ^บย^ยไ^อศ^อก^กน^นร^รา^าน

ต^ตอง^อท^อน^นา^าน^นเข้า^อเป^อตี^ออก
เด^ด็ก^กท^ออง^อไ^อบ^อตา^าน
พา^ปต^อเอา^อค^กน^นข^อาง^อห^อด^อง^อไว^อ

๔ ห^หเอ^อย^อก^กาง^อ ๆ

๐ ห^หเอ^อย^อก^กาง^อ ๆ
เจ^จย^อะ^อบ^อง^อเข้า^อสาร

หา^หง^อเอ^อย^อร^อ ๆ

มา^มร^ออง^อจ^อจ^อ

๕ ไก่ตั้ง

๑ ไก่ตั้งไก่ค้อ   ไก่พ้อไก่ชน   ไก่ถอนชน
 ไก่ตั้งหม้อแกง

๖ ไก่นอนมด

๑ ไก่เขยไก่   ไก่นอนมด   ไก่นอนไม้อด
 มดกัดไก่ตาย

๗ เขย่งเกงกอย

๑ เขย่งเกงกอย   เห็นวัวกินอ้อย   ที่ไหนบ้างเพื่อ
 วัวดำถ้าวัวแดง
 วัวแดง   ตกหน้าแกงตาย
 วัวดำ   ตกหน้าคร่าตาย

๘ งูเขย

๑ งูเขย   กินน้ำบ่อไหน
 กินน้ำบ่อทราย   ย้ายไปก็ย้ายมา
 กินน้ำบ่อโส่ก   โยกไปก็โยกมา
 กินน้ำบ่อหิน   บินไปก็บินมา
 กินหัวกินหาง   กินกลางตลอดตัว

๙ ข้างเอ๋ยข้าง

๑ ข้างเอ๋ยข้าง	คึดเต๋าร้าง	ข้างกินใบไม้
จัวกินหญ้า	ม้ากินสัดไต	เจ้าตั้งชคืดบไซย
ทาชมันเห็ดองอ้อน	บุหรีบ่าหรีน	นางจันท์คะตะมะ
นางต้นหน้าเกาะ	โจ่งจะกะ โจ่งถึง	

๑๐ ข้างเอ๋ยข้าง

๑ ข้างเอ๋ยข้าง	คึดเต๋าร้าง	ข้างกินใบไม้
จัวกินหญ้า	ม้ากินสัดไต	เจ้าตั้งชคืดบไซย
นกขมันเห็ดองอ้อน	มาตะเหวย	มาตะวา
มานเค่บ่า	รอยคั้นโต ๆ	เขาให้เกรี้ยว ๆ

๑๑ ผัดเจ้าพ่อ

๑ ผัดเจ้าพ่อ	เขาเห็นยวตองห่อ	ไม้พอกันกิน

๑๒ ผัดพ่อผัด

๑ ผัดพ่อผัด	ข้างงาวัด	แทงคนไม่เข้า

๑๓ ได้ให้ทัน

- ๑ ได้ให้ทัน   ให้มันต้องหัว   ให้ผัวต้องคน

๑๔ ใครได้ให้ทัน

- ๑ ใครได้ให้ทัน   ให้น้ำมันดิบขวด   ให้ตัวคืบคา
ให้มาดิบหาง   ให้ข้างดิบหัว   ให้หัวดิบหลัก
ให้ประจุกดิบอัน   ได้ให้ทันเกิดไวย

๑๕ หื้อหื้อชวัญ

- ๑ หื้อหื้อชวัญ   พาเมียไปคัวย   ไปช่วยแรงกัน
เข้าเห็นยวดองหื้อ   ไม่พอกดาวงัน

๑๖ ฮีย้อหื้อชวัญ

- ๑ ฮีย้อหื้อชวัญ   ซักด้ายยนต์   เอากันชนกัน

๑๗ ไม้หนึ่ง

- ๑ ไม้หนึ่งไม้นอง   เข้าพองเข้าเจ้า   หัวนกหัวเหิน้ำ
เข้าหตามคคเนื้อ

๑๘ นักเขี่ย

๑ นักเขี่ยกะเทยกร้อย	(ตองร้อย)
อ้อยกั๊ดบ	(ตองดีบ)
หมากคิบกั๊ด	(ตองคั๊ด)
ปตนักทะตาย	(ตองทะตาย)
ผาดายกั๊ด	(ตองผั๊ด)
พนักมด	(ตองมด)
ไมกตดกั๊ด	(ตองตด)
เขมกกระบอก	(ตองกระบอก)
หมากกอกหรือหมากยั๊น	(หมากยั๊น)
พนักกั๊ด	

๑๙ ทารอดปอดแฉ่ง

๑ ทารอดปอดแฉ่ง	ผัวนางแมงดา	หกต้มหกตุก
ผัวนางตุ๊กกะตา		

๒๐ ฉะบ๊อย

๑ ฉะบ๊อยแม่ นางบ๊อยเฮย	ใครใช้ ใครต้อย
ไปซื้อหอยดำมเพ็ง	อ้ายเจ๊กมันมาก
มันจะตากเข้าแก้ง	

๒๑ แม่้วย

๑ แม่้วยแม่วี่ แม่ปจตทอ้งคี่ กระโตดตงน้ำ

๒๒ โพงพาง

๑ โพงพางเขย ปลาเข้าตอด ปลาตาบอด
เข้าตอดโพงพาง

๒๓ ชุ่มมรตี

๑ ชุ่มมรตี ระวังตอ้งคี่ จระตอ้งปาเต๊ะ

๒๔ ตะเข้ตะโฆง

๑ ตะเข้ตะโฆง อยู่ในโพรงประดัก ตะเข้พันหัก
กักใครไม่เข้า

๒๕ จัจจัจจวด

๑ จัจจัจจวด เอาตุกไปบวช ถึงวัดถึงวา
ครนตักออกมา ตั้พพะตุนจุนจุน

๒๖ จา จมะเขือเปราะ

๐ จา จมะเขือเปราะ	กะเทาะหน้าแฉ่น	พายเรือแฉ่น ๆ
กะทงตงกุ่ม	เห็นเด็กหนุ่ม ๆ	ตื้นอกใจ
ขอค้ายขอใหม่	เย็บผ้ายายชั	เขาให้กาดี
เขาคั้ใหม่งครุ่ม	ขยุ้มหน้ากตอง	นางด้ายบัวทอง
อาบหน้าทำไหน	อาบหน้าทำวัด	เอาแบ่งไหนผัด
เอากระจกไหนต๋อง	เยี่ยม ๆ มอง ๆ	เจ้าขนมทองร้องเนื้อ

๒๗ จา จดอกเข็ม

๐ จา จดอกเข็ม	มาเต็มดอกหมาก	เปนครกเปนดาก
ให้แม่ยายคำเข้า	เปนน้าเต้า	ให้แม่ยายเตียงชด
เปนชระมด	ให้แม่ยายฝนทา	เปนดอกจำปา
ให้แม่ยายเค็ดทัด	เปนไม้กัตต	ให้แม่ยายเตียมผม
เปนอ้ายพรหม	เขาชกหัวไซ้	เปนอ้ายใหม่
เขาชายหัวกีน	เปนอ้ายอิน	เขากินหัวเตี้ย
ร้องให้รักเมีย	กระต๋องโห่ง	

๒๘ จา จเม็ดขนุน

๐ จา จเม็ดขนุน	ผู้ใดมีบุญ	ใดกินตำรับ
ผู้ใดปลับปลับ	กีนรางห้มาเน่า	ช่มมะตัม

ซ่มมะแบ๋น
มัดไม้รัก

มะปรางออกดอก มะกอกออกฝัก
จะโทษเอาใคร

๒๙ จำมะเขือพวง

๑ จำมะเขือพวง เห็นชาวบางหวดง มาทอดก้ามกุ้ง
ก้ามกุ้งเอ๋ย มาร้องแฉะๆ มาต้อยดอกแค มาแห่ยุรูป
อ้นหูกายแบ่ง อีแรงตกใจ บินไปเหยียบผยาบ
จรเข้ตากหาง นกยางบินปรี๊ด

๓๐ จำใบโพ

๑ จำใบโพ โส้นใบไม้ ตะเข้ชนไข
แมงดาชนพก อ้ายเขี้ยวซาหัก ยกชนยกตง

๓๑ จำคอกแคก

๑ จำคอกแคก ยอกแยกปลาไหล ให้จตรงไหน
จะไซตรงน

๓๒ ชักสาว

๑ ชักสาวเอ๋ย มะนาวโตงเตง ขุนนางมาเอง
ว่าจะเด่นชักสาว มือใครยาว สาวได้สาวเอา
มือใครสั้น เอาเถาวัลย์ต่อเข้า

๓๓ แก้วตะตะเฝย

๑ แก้วตะตะเฝย   เอาตุ๊กเซยกอกคพอน   หัวของเจ้าตก
ก็มายกได้หมอน   ไหย้าไหยวบ   ไม่ทันถึงจบ
ก็เป้นตัวจจก

๓๔ ไครตต

๑ ไครตต   กนเห็นากนหนอน   พระอินทรถือศร
ธมาไต่พัน   ดวงจันทรัตนบ่อ   ยอมบงยงเบยวเดยวบุด

๓๕ มดตะนอย

๑ มดตะนอย   ค่อยกนัชน   คนไหญ่ยิงพัน
คนพนชตด

๓๖ มดตะนอย

๑ มดตะนอย   ค่อยไบพดู   ไครมาแดง
คนพนชตด

๓๗ กะเกย

๑ กะเกยดำ   ไครมาแดง   เอากูออกก่อน
ดำวศ์รพของ   คัดคองแดงเม   เดเพหัวหอม
กระท่อมคังเปรียะ

๓๗ กะเกย

๑ กะเกยเดยดะ

กึ่งกะมุกไม้

๓๘ ดูกติก

๑ ดูกติกกระทังไม้ หัวไหดกระทังเผาะ กินกึ่งตามา
กินปลาตาเปราะ เผาะหรือโผง

๔๐ โยช้ำ

๑ โยเอ๋ยโยช้ำ	ทำนาหนองปดอง	แม่ควายมีทอง
ออกตูกเปนพันธ์	ขนมทอตมัน	ตองอินดับเบย
ไปชอโกเคย	มาถวายนโพช	คโมยตักโถ
กับโอทำนไป	เขาจับควได้	ทหัวเมืองคูก
นำแข็งเปนผี	จมูกเปนไผ	เขาเขียนคด้วยไม้
กตัวฤไม้กตัว	ไม้ขมบับหัว	กตัวแด้วกตัวแด้ว

๔๑ แมงมุม

๑ แมงมุมเอย	ข่มหงค	ตูกเจ็บหนักหนา
วางตูกเดยเกิด		

๕๒ ผงเข้าตา

๑ ผงเข้าตา

ให้แมงดากิน

แมงดาหยิบออก

จะคดเข้าตอก

๕๓ จุบแจง

๑ จุบแจงเอย

ให้แม่ยายกิน

นกกะทุงตายห้า

เจ้ากระสุนทอง เอย

แม่ยายร้องเรียก

แก้ทอตกะสุน

ข้างวงข้างงา

มากดเข้าเบียด

บัตรนบัตรยง

ออกมาให้สั้น

๕๔ บิดตา

๑ บิดตาไม่มีค

ไต่เขาเม็ดเดียว

ตำรพิศม์เข้าตา

พ่อแม่ทำนา

๕๕ อ้ายไม่ง

๑ อ้ายไม่งเอย

ชอนห้อยไว้ไหน

กินเข้ากะอะไร

เอาไว้คั่นกด้วย

กินเข้ากะไซ้

ไต่ทันญาไม่ทัน

๕๖ นกกระจอก

๑ นกกระจอกจอกจอก

นกเอียงเตี้ยงได้เป่นนายโรง

อยู่ในกระบอกไม้

นกคตงโคตงเป่นนางเอก

๔๗ นกกระจอก

๑ นกกระจอก	กีนดอกขี้เหล็ก	ดาวแก่แม่ใหม่
จะได้ผัวเด็ก		

๔๘ หahaha

๑ hahaha	มันน่าบัดดี	เจ้าของเขามี่
มานั่งไผ่ผืน	ถ้าดมกระเน	แขวนเปิดไม้ทั้น

๔๙ มัดตัว

๑ มัดตัวเจ้าเอย	มัดคันท้าหาย	ซ่อนเจ็บกิดตาย
อยู่ทักซ่อนดอก	มัดตัวไม่บอก	ซ่อนพันกีนหมด

๕๐ ะไรในใจ

๑ ะไรในใจ	ซ่มโอบอก	ะไรในใจ	เข้าดอกขวัน
ะไรในขัน	มะคั้นแซ	ะไรในแคว	ไหเหล้าไหยา
ะไรในผ้า	จำปาซ่อนกดิน	ะไรไค้ดิน	ขมั้นเหล็กองอ่อน
ะไรไค้หมอน	เด่นหิ้วรัก	ะไรในกตัก	เหล็กไฟคาเถร
ะไรในเตน	กระเบนคัมข่า	ะไรแดงดำ	มะกดำคาหนู
ะไรในรู	ปูม้าปูเต	ะไรในเปิด	ขนมแม่ดูกอ่อน

๕๑ แม่ศรีสาละ

๑ แม่ศรีเอย	แม่ศรีสาละ	ยกมือไหว้พระ
ว่าจะมีกนขม	ขนกขเจ้าค้อ	ขนกขเจ้ากตม
ชกผ้าปีคนม	ขมแม่ศรี เอย	

๕๒ แม่ศรีสาหงษ์

๑ แม่ศรีเอย	แม่ศรีสาหงษ์	เชิญเจ้ามาตง
เอาแม่ศรีขยทอง	เชิญปู่เชิญกตอง	เชิญแม่ทองศรี เอย

๕๓ แม่ศรีสาคร

๑ แม่ศรีเอย	แม่ศรีสาคร	นมยานหน้าอ่อน
ผิวร่างเจ้าไว้	กระดิกข้างน้อย	เปนทองคำเปดว
เชิญมาเร็ว ๆ	เถิดแม่ทองศรี เอย	

๕๔ คนทรง

๑ คนเอยคนทรง	รูปร่างบรรจง	เขามาคกแต่งไว้
ดูหน้าเจ้าขาว	เหมือนดาวปกไข	ช่างงามกะไร
เทวาสุวรรณค์ เอย		

๕๕ ดอกไม้

๑ ดอกไม้ ^{๒๒} ห้อยหู	ตั้ง ^๒ ชมภู ^๒ ห้อย ^๒ บ้า	คนทรง ^๒ เขามา
อย่า ^๒ ซ้ำ ^๒ เคย ^๒ เคย		

๕๖ ขอเชิญเสด็จ

๑ ขอ ^๒ เชิญ ^๒ เสด็จ ^๒ เอย	ไซ ^๒ ไม้ ^๒ เคย ^๒ อยู่ ^๒ เมื่อ ^๒ ไร
พ่อ ^๒ มา ^๒ ด้วย ^๒ เรือ ^๒ กัก ^๒ ตัว ^๒ จะ ^๒ ซ้ำ	พ่อ ^๒ มา ^๒ ด้วย ^๒ ม้า ^๒ มะ ^๒ โน ^๒ มัย
มา ^๒ แต่ ^๒ วอย่า ^๒ แวะ ^๒ อย่า ^๒ เวียน	อย่า ^๒ ให้ ^๒ เป ^๒ ด็อง ^๒ เทียน ^๒ เป ^๒ ด็อง ^๒ ไต้
มา ^๒ แต่ ^๒ วก็ ^๒ จะ ^๒ หัน ^๒ น้อง ^๒ ไป	ใคร ^๒ เคย ^๒ จะ ^๒ รู้ ^๒ ว่า ^๒ เสด็จ ^๒ มา ^๒ เอย

๕๗ เชิญพระองค์เสด็จ

๑ เชิญ ^๒ เอ๋ย ^๒ เชิญ ^๒ ตง	เชิญ ^๒ พระ ^๒ องค์ ^๒ เสด็จ ^๒	องค์ ^๒ ไหน ^๒ ศั ^๒ กั ^๒ ดี ^๒ ดี ^๒ ทช
เชิญ ^๒ เทว ^๒ ฤ ^๒ ทธิ ^๒ ตง ^๒ มา	เข้า ^๒ ดู ^๒ น้อง ^๒ ซ้ำ	เจ้า ^๒ ศา ^๒ คำ ^๒ เอย

๕๘ เชิญพ่อบุญคง

๑ เชิญ ^๒ เอ๋ย ^๒ เชิญ ^๒ ตง	เชิญ ^๒ พ่อ ^๒ บุญ ^๒ คง	มา ^๒ ตง ^๒ โรง ^๒ เอย

๕๙ ผีตง

๑ ผี ^๒ ตง ^๒ แต่ ^๒ ว ^๒ โหวย	ผี ^๒ ตง ^๒ แต่ ^๒ ว ^๒ วา	ตง ^๒ มา ^๒ ไม่ ^๒ ไต้
ไต้ ^๒ ไม่ ^๒ ตง ^๒ มา	เที่ย ^๒ ว ^๒ หนาม ^๒ พุ ^๒ ทรา	เกีย ^๒ ว ^๒ ผา ^๒ ผ ^๒ ปอง
มี ^๒ ห ^๒ มาก ^๒ กั ^๒ ช ^๒ อง	มี ^๒ พ ^๒ ตุ ^๒ กั ^๒ ช ^๒ อง	ยก ^๒ ไซ ^๒ ย ^๒ น ^๒ ช ^๒ น ^๒ ท ^๒ อง
มา ^๒ ร ^๒ อง ^๒ เซ ^๒ ต ^๒ หน้า		

๖๐ หนู

๑ หนู ๆ

เอาไม้ซอันทับ

ท้อแท้รังไก่อ

จะทอดสะพาน

มาเดินทางเก่า

๕ ๕
เคียวหมากเคียวพตุ๕ ๕
มาทางดงผืน

ที่เชิงมันตาย

มันไซไต่ซอ

เมื่อมันจะไป

หนูมาแต่รู้

กับแจกับแจ

กินแต่ไซ้

ให้นางหนูเดิน

๕ ๕
พบพี่น้องเจ้า๕ ๕
ไฟดั่งดงแกม

ดอกไม้ดอกบัว

จุมกมันงอน

เมื่อมันจะนอน

มีรูไต่เตย

จะต้องกำกับ

หนูท้อแท้

เอาเบ็ดอกรองรัง

นางหนูไม่เดิน

กินเขากะถ้ำหนู

๕ ๕
ซอฆ่าตายแค้น

เป็นหัวปลาดากราย

เมื่อมันจะไซ้

มันนอนไต่ไม้

๖๑ นางหนูปากขวด

๑ นางหนูเอ๋ย

๕ ๕
ยอเยแกมยอเยคาง

นางหนูไม่เดิน

กินเขากะถ้ำหนู

๕ ๕
ซอฆ่าตายแค้น

เป็นหัวปลาดากราย

เมื่อมันไซ้

มันนอนไต่ไม้

นางหนูปากขวด

จะคิดหนทาง

มาเดินทางเก่า

๕ ๕
เคียวหมากเคียวพตุ๕ ๕
มาทางดงผืน

ที่เชิงมันตาย

มันไซไต่ซอ

เมื่อมันไป

มีหนวดหยอมแหยม

ให้นางหนูเดิน

๕ ๕
พบพี่น้องเจ้า๕ ๕
ไฟดั่งดงแกม

ดอกไม้ดอกบัว

จุมกมันงอน

เมื่อมันนอน

มีรูไต่เตย

๖๒ ถึงกรม

๐ ถึงกรมเอย	มาอมเข้าพอง	เด็กน้อยทั้งสอง
มาตัดดอกจิก	เจ้าพระยานกพริก	เจ้าพระยานกเขา
ทองเบยทองเข้า	ให้เจ้าถึงกรม	

๖๓ นางแมว

๐ นางแมวเอย	ท่านให้ขอฝน	ให้ขอห้ามนค
รดหัวนางแมวบ้าง	ขอเบยค่าจ้าง	ห้ามนางแมวมา
ให้ถูกทงเข้า	อย่าให้เข้าตายฝอย	เข้าเกวียนนดะสองร้อย
อ้อยดำตะยี่สิบ	ไปซื้อหมากดิบ	ถึงเมืองไซโย
ตุกสาวโต ๆ	เร่งให้มตุก	ทงเขากให้ถูก
ตุกไม้อย่าให้แพง	ทำตาแดง ๆ	ร้อยร้อยร้อย
ฝนก็เทตงมา ๆ		

๖๔ จันทร์เจ้า

๐ จันทร์เจ้าเอย	ขอเข้าขอแกง	ขอแหวนทองแดง
ผูกมือนองชา	ขอข้างขอมา	ไหนองชา
ขอเกา	ไหนองชานง	ขอยายชง
เตยงนองชาเกิด	ขอยายเกิด	เตยงนองชาท
ขอยายม	เตยงควชาเอง	

๒๕ จันทรวैया

๑ จันทรวैया	ขอเข้าขอแกง	ขอแหวนทองแดง
ผูกมอหนองชา	ขอช้างขอม้า	ไหหนองชา
ขอเกา	ไหหนองชา	ขอเคียงตง
ไหหนองชา	ขอตกร	ไหหนองชา
ขอยาย	เคียงหนองชา	ขอยาย
เคียงควาเอง		

๒๖ เทเวศตา

๑ เทเวศตา	ฝนฟ้าไม่ตก	อกตุงจะแตกคราก
ฝนฟ้าไม่ตก	ตุงนั้นก็ไม่ว่า	จนเข้าไผนา
จนปตาในน้ำ	เข้าโกชเข้าฟ้าง	ฝนไม่นา
ขอเชิญแมวม	ว่าจะให้ขอฝน	จะขอน้ำมนต์
รดหัวแมวม	ขอบายคำจาง	หามนางแมวม
ให้ถูกทั้งเขากตา	อย่าให้ตายฝอย	เข้าแก้วนดะดองร้อย
ออยดำดะยี่สิบ	ไปช้อหมากคิบ	ถึงเมืองไชโย
ถูกดาวโต ๆ	เร่งให้มัจจุ	ทั้งเขากให้ถูก
ถูกไม้อย่าให้แพง	ทำตาแดง ๆ	ร้อนรับร้อนเร
ฝนก็เทลงมา ๆ		

๒๗ บันเมฆ

๑ บันเมฆเดี่ยก่อน	มิดครดำมวัน	ห้วงนันทกัน
ฝนกตหงมา	นางแมวหางชอด	คตอดหางยาว
ดีเทาตาแดง	แมวกินปลาอย่าง	แมวกินปลาแห้ง
ฝนตกน้ำแดง	อยู่ที่คนสระเคา	เย็นทงรากเช่า
ปลาหตคปลาไหล	ปลากระทิงวิ่งได้	อยู่ที่ในท้องนา
นางเมฆตาเฮย	มาจากเมืองบพ	ท่านให้ขอฝน
ฝนก็ตกหงมา ๆ		

๒๘ ฝนตก

๑ ฝนตกแตกออก นกกระจอกเข้ารัง แม่หม้ายได้ดี้อ
ถ่อเรือไปคูหนึ่ง

๒๙ พระจันทร์เจ้าชา

๑ พระจันทร์เจ้าชา	ดิฉันถามข่าว	พระจันทร์ไต่กเค้รา
ดิฉันเป็นทุกข์	พระจันทร์เป็นสุข	ดิฉันดีบาย
พระจันทร์เดือนหงาย	ดิฉันเที่ยวเดิน	เดือนมืดไม่เห็น
ดิฉันนอนเดี่ยว		

